

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **V. K.**, nar. X
státní příslušnost Ukrajina
zastoupeného advokátem Mgr. Tomášem Krejčím
se sídlem Pařížská 204/21, Praha 1

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 18. 10. 2022, č. j. CPR-31851-3/ČJ-2022-930310-V234 a č. j. CPR-31851-4/ČJ-2022-930310-V234,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, (dále jen „krajské ředitelství“) v rámci hlídkové činnosti dne 1. 3. 2022 zastavila v obci Zlatníky vozidlo se čtyřmi ukrajinskými státními příslušníky. Mezi nimi byli žalobce a jeho bratr, o nichž hlídka telefonickou lustrací zjistila, že se na území ČR zdržují nelegálně. Se žalobcem bylo téhož dne zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění z důvodu uvedeného v § 119 odst. 1

písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

2. Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) vydalo dne 20. 5. 2022 závazné stanovisko, podle kterého vycestování státních příslušníků Ukrajiny na Ukrajinu není možné. V případě všech občanů Ukrajiny totiž existuje překážka vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, neboť by jim v případě návratu do vlasti mohlo hrozit skutečné nebezpečí porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
3. Žalobce se dne 14. 7. 2022 vyjádřil k podkladům rozhodnutí a požádal, aby krajské ředitelství nepřistoupilo k uložení správního vyhoštění, protože na Ukrajině eskaluje válečný konflikt. Uvedl, že dne 22. 6. 2022 podal žádost o udělení dlouhodobého víza za účelem strpení (připojil potvrzení o podání žádosti). Z tohoto důvodu požádal o přerušení řízení do doby rozhodnutí o jeho žádosti o vízum. V případě nevyhovění žádosti o přerušení řízení žádal prodloužení lhůty k doplnění skutkových tvrzení a důkazů o 30 dnů.
4. Krajské ředitelství dne 20. 7. 2022 žalobci sdělilo, že mu prodlužuje lhůtu o 10 dnů a že žádosti o přerušení řízení nevyhovuje. Podání žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem strpení nezakládá důvod pro přerušení. Současně krajské ředitelství avizovalo, že vydá prozatím nevykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění.
5. Dne 1. 8. 2022 žalobce opět požádal o prodloužení lhůty pro vyjádření, aby mohl doložit vízum za účelem strpení. Dne 4. 8. 2022 krajské ředitelství žalobci sdělilo, že žádosti o prodloužení lhůty nevyhovuje.
6. Dne 12. 8. 2022 krajské ředitelství rozhodnutím č. j. KRPS-54636-31/ČJ-2022-010022 uložilo žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců a stanovilo dobu zákazu vstupu v délce jednoho roku. Ve výroku rovněž konstatovalo, že podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se na žalobce vztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona. Krajské ředitelství dospělo k jednoznačnému závěru, že žalobce na území ČR pobýval neoprávněně. Z lustrace v policejních evidencích je zřejmé, že mu skončilo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání ke dni 2. 3. 2018 a poté měl zažádáno o změnu zaměstnavatele, řízení však bylo zastaveno dne 22. 10. 2020 (rozhodnutí nabylo právní moci dne 17. 11. 2020). Důvod pro uložení vyhoštění byl tedy naplněn. Rozhodnutí o správním vyhoštění nicméně nebude vykonáno až do odpadnutí překážky k vycestování spočívající v probíhajícím ozbrojeném konfliktu na Ukrajině. Poté bude na základě nového závazného stanoviska ministerstva žalobci stanovena nová lhůta k vycestování. Na tomto závěru nic nemění ani podaná žádost o vízum za účelem strpení pobytu, o které žalobce požádal a které mu případně bude uděleno ze stejného důvodu, pro nějž nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vykonat. Krajské ředitelství proto neshledalo důvod k přerušení řízení, ani k nevydání rozhodnutí o správním vyhoštění.
7. Téhož dne krajské ředitelství rozhodnutím č. j. KRPS-54636-32/ČJ-2022-010022 uložilo žalobci povinnost ve lhůtě 14 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
8. Žalobce podal proti oběma rozhodnutím odvolání. Předně uvedl, že dokládá vízum za účelem strpení, které mu bylo vydáno dne 5. 9. 2022 na dobu jednoho roku (k odvolání připojil kopii víza). V důsledku toho podle něj odpadl důvod, pro který se řízení vede. Krajské ředitelství nepostupovalo správně, pokud nevyhovělo žalobcově žádosti o

prerušení řízení ze dne 14. 7. 2022, ačkoliv o žalobcově žádosti o udělení víza za účelem strpění vědělo a vzhledem k situaci na Ukrajině bylo možné očekávat, že jí bude vyhověno. Žalobce poukázal na § 90 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle kterého platí, že zjistí-li správní orgán, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího napadené rozhodnutí zruší a řízení zastaví. Dále žalobce namítl, že stanovená doba vyhoštění je nepřiměřeně přísná a neodpovídá porušení právních norem, při kterém nedošlo k žádnému ohrožení veřejného pořádku. Doba neoprávněného pobytu byla krátká a jednalo se o první a jediné porušení. Měla být zohledněna také skutečnost, že žalobce spolupracoval. Řízení podle něj nebylo dostatečně individualizováno, správní orgán se odchýlil od své rozhodovací praxe a překročil svou diskreční pravomoc. V odvolání proti rozhodnutí o nákladech žalobce uvedl, že je-li nezákonné rozhodnutí o správním vyhoštění, je nezákonné i navazující rozhodnutí o nákladech.

9. Žalovaná o odvoláních žalobce rozhodla v záhlaví označenými rozhodnutími. Výrok rozhodnutí o správním vyhoštění změnila tak, že původní výrok týkající důvodů znemožňujících vycestování nahradila výrokem, podle kterého není žalobcovo vycestování možné podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, se stanoví podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy uplyne doba k vycestování, která bude stanovena postupem podle § 120a odst. 5 téhož zákona. Změnu žalovaná zdůvodnila nesrozumitelností původního výroku co do vymezení počátku doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU a která se v souladu s § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců musí vázat na uplynutí doby k vycestování. Podle žalované nejde o změnu, která by mohla žalobce poškodit, ani mu nehrozí újma kvůli nemožnosti se dále odvolat. Ve zbytku žalovaná rozhodnutí o správním vyhoštění potvrdila.
10. Podle žalované bylo dostatečně prokázáno, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně od 18. 12. 2020 do 1. 3. 2022, čímž zároveň porušil povinnost pobývat na území s platným vízem podle § 103 odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců.
11. Stanovenou dobu vyhoštění v délce jednoho roku žalovaná považovala za přiměřenou s ohledem na maximální možnou dobu 5 let. Při stanovení doby vyhoštění bylo přihlédnuto jak k přitěžujícím, tak k polehčujícím okolnostem. Na straně jedné žalobce nečinil kroky k legalizaci svého neoprávněného pobytu, po ukončení svého předchozího pobytu si jej neprodloužil a o svůj pobytový status se nezajímal, vždy mu jej někdo zařídil. Po dobu neoprávněného pobytu si navíc vydělával práci bez příslušného povolení. Na straně druhé svůj neoprávněný pobyt žalobce nezpochybňuje, se správním orgánem spolupracuje a projevil zájem vycestovat na Ukrajinu, kde má rodinu.
12. Žalovaná uvedla, že je jí známo, že žalobci bylo dne 5. 9. 2022 uděleno vízum za účelem strpění pobytu nad 90 dnů podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobce je oprávněn na území ČR pobývat do doby, než pominou překážky znemožňující žalobci vycestovat do vlasti. Udělení víza za účelem strpění neznamená, že žalobci nelze uložit správní vyhoštění, a není to ani důvod pro zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění. Tím, že krajské ředitelství zahájilo správní řízení o vyhoštění, ukončilo žalobcův neoprávněný pobyt a žalobce by byl strpěn až do doby rozhodnutí o odvolání. Během odvolacího řízení pak žalobce získal vízum za účelem strpění pobytu, které však jeho předchozí neoprávněný pobyt nelegalizuje. Vízum má dočasný charakter. Pokud překážky k vycestování pominou,

bude vydáno nové rozhodnutí podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců a § 101 správního řádu, kterým bude stanovena doba k vycestování.

13. Ohledně nevyhovění žalobcově žádosti o přerušení řízení žalovaná odkázala na sdělení krajského ředitelství ze dne 20. 7. 2022, v němž bylo žalobci sděleno, že mu bude vydáno nevykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění. Takový postup shledala žalovaná jako souladný se zákonem. Znovu dodala, že nenastala žádná nová skutečnost, která by odůvodňovala zastavení řízení. Žalobce se prokazatelně dopustil protiprávního jednání spočívajícího v tom, že v ČR pobýval neoprávněně.
14. Napadené rozhodnutí o nákladech řízení žalovaná zdůvodnila tím, že rozhodnutí o správním vyhoštění shledala zákonným, ztotožnila se závěry krajského ředitelství a neshledala důvod pro snížení paušální částky nákladů řízení. K vypořádání odvolacích námitek odkázala na odůvodnění odvolacího rozhodnutí ve věci správního vyhoštění.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalované

15. Žalobce napadl žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), obě rozhodnutí žalované, tedy jak ve věci uložení vyhoštění, tak ve věci nákladů řízení.
16. Úvodem namítl porušení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu.
17. Žalobce se domnívá, že podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců je možné cizince vyhostit pouze tehdy, pokud *pobývá* na území bez platného oprávnění k pobytu, nikoliv proto, že na území *pobýval* bez platného oprávnění někdy v minulosti. Správní orgány v tomto směru rozšiřují trestní/správní represí nad zákonem stanovené znaky skutkové podstaty. V době vydání rozhodnutí o vyhoštění žalobce nepobýval na území ČR bez platného povolení k pobytu. Před právní mocí rozhodnutí o vyhoštění oprávnění k pobytu doložil. Důvod, pro který se řízení o správním vyhoštění vedlo, proto odpadl, přičemž neexistoval jiný důvod pro uložení správního vyhoštění. Žalovaná měla rozhodnutí o správním vyhoštění zrušit a řízení zastavit.
18. Žalobce dále považuje napadené rozhodnutí o správním vyhoštění za nepřezkoumatelné a postrádající oporu v provedeném dokazování, zejm. pokud žalovaná tvrdí, že žalobce nečinil žádné kroky k legalizaci pobytu. Žalovaná měla přihlídnout k tomu, že se žalobce snažil svůj pobyt legalizovat. To, že požádal o udělení víza, vyplývá i ze správního spisu. Pokud k tomu žalovaná nepřihlédla, neměla to ani hodnotit jako přítěžující okolnost při stanovení trestu.
19. Žalovaná podle žalobce nedoplnila dokazování, ačkoliv nad rámec závěrů krajského ředitelství dovodila, že žalobce porušil povinnost stanovenou v § 103 odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení je navíc podle žalobce pro správní vyhoštění irelevantní.
20. Žalobce dále žalované vytýká, že nezákonně nevyhověla jeho žádosti o přerušení řízení ze dne 14. 7. 2022, přestože byla informovaná o tom, že žalobce dne 22. 6. 2022 podal žádost o udělení víza za účelem strpění, u níž bylo možné vzhledem k situaci na Ukrajině očekávat kladný výsledek.
21. K odůvodnění žalované týkající se blanketně uplatněných námitek žalobce uvedl, že obě blanketní odvolání v určené lhůtě doplnil, žalovaná se ale se všemi argumenty

nevypořádala, zejména se skutečností, že došlo k zániku odpovědnosti před vydáním rozhodnutí.

22. Závěrem žalobce namítá, že žalovaná v rozporu s § 90 odst. 1 a 3 správního řádu jeho odvolání proti napadenému rozhodnutí o správním vyhoštění fakticky zamítla a výrok vadného rozhodnutí o správním vyhoštění změnila k tíži žalobce (posunula počátek plynutí doby vyhoštění až do okamžiku, který bude stanoven podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Tím žalobce připravila o možnost odvolání.
23. Pro případ, že by soud neshledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, žalobce navrhuje, aby bylo upuštěno od trestu vyhoštění, neboť byl trest uložen v nepřiměřené výši.
24. Z popsanych důvodů je podle žalobce nezákonné i napadené rozhodnutí o nákladech řízení. Žalobce se v této souvislosti dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 13. 3. 2019, č. j. 9 Azs 148/2018-26, podle něhož je výrok o povinnosti účastníka uhradit náklady správního řízení závislým na výroku o uložení správního vyhoštění. Není-li dán důvod pro vyhoštění, není dán ani důvod pro uložení povinnosti uhradit náklady řízení.
25. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na napadená rozhodnutí a správní spis.

III. Jednání před soudem

26. Na jednání dne 5. 1. 2023 žalobce setrval na svém procesním stanovisku a zopakoval argumenty uvedené v žalobě.
27. Žalovaná se z jednání omluvila s tím, že odročení jednání nežádá. Byly tedy splněny podmínky pro projednání věci v její nepřítomnosti podle § 49 odst. 3 s. ř. s.

IV. Posouzení žaloby soudem

28. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobce doručeno dne 18. 10. 2022, žaloba byla podána v pondělí dne 31. 10. 2022), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
29. Žaloba není důvodná.
30. Soud předně podotýká, že uložení správního vyhoštění není správním trestem. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je správní vyhoštění svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy, ale rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval. Zákaz pobytu spojený se správním vyhoštěním není sankcí, ale preventivním správním opatřením, které nesleduje represivní účel (blíže viz např. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2017, č. j. 9 Azs 176/2017-26, body 24 až 30). Námitky, v nichž žalobce brojí proti rozšíření trestní/správní represe nad zákonem stanovené znaky skutkové podstaty či proti nepřiměřenosti trestu nebo se dovolává zániku odpovědnosti či upuštění od trestu se proto míjejí s typem řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí. Soud k nim nicméně dále přihlédl v rámci možností daných právní úpravou správního vyhoštění.
31. Žalobci bylo uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, podle kterého Policie ČR vydá rozhodnutí o správním vyhoštění až na pět let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.

32. Soud předně nepřisvědčil žalobci v tom, že by mělo být citované ustanovení vyloženo tak, že vyhoštění lze uložit pouze tehdy, pokud cizinec v okamžiku vydání rozhodnutí o vyhoštění pobývá na území neoprávněně. Takový výklad by vedl k absurdním důsledkům, neboť by správní vyhoštění nemohlo být podle citovaného ustanovení uloženo nikdy. Jak totiž správně poukázaly již správní orgány, zahájením řízení o správním vyhoštění je ukončen neoprávněný pobyt cizince. Cizinec je oprávněn po dobu řízení o správním vyhoštění setrvat na území ČR, proto se v okamžiku vydání rozhodnutí ve věci samé nenachází na území nikdy neoprávněně. Rovněž doba neoprávněného pobytu, která je hodnocena zejména pro účely určení délky zákazu pobytu je počítána pouze do doby zahájení řízení o správním vyhoštění (srov. též výše bod 10, z něhož je zřejmé, že i žalovaná počítala neoprávněnost žalobcova pobytu pouze do doby zahájení správního řízení). Hovoří-li citované ustanovení o cizinci, který „pobývá“ na území neoprávněně v přítomném čase, soud nemá pochyb o tom, že je tím myšlen cizinec, který v okamžiku kontroly Policií ČR pobývá na území neoprávněně. Pokud je taková skutečnost zjištěna, je bezprostředně poté zahájeno řízení o správním vyhoštění, jímž je sice neoprávněný pobyt ukončen, to však neznamená, že by byl zhojen a že by jej cizinci nebylo možné vytýkat a uložit za něj správní vyhoštění.
33. Žalobce dále namítá, že žalovaná poukázala nad rámec důvodů uvedených krajským ředitelstvím na to, že žalobce porušil § 103 odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení má cizinec povinnost pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu, pokud tento zákon nestanoví jinak. Je zřejmé, že toto ustanovení je komplementární k výše citovanému § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, podle kterého je důvodem pro uložení správního vyhoštění pobyt na území bez platného oprávnění k pobytu, ačkoliv k takovému pobytu není cizinec oprávněn. Správní vyhoštění je tedy podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců ukládáno právě proto, že cizinec nedodržel povinnost, kterou mu zákon o pobytu cizinců v § 103 odst. 1 písm. n) ukládá. Odkázala-li proto žalovaná též na § 103 odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců, nekladla žalobci k tíži „něco dalšího“, pouze výslovně uvedla odkaz na zákonné ustanovení, jehož porušení se žalobce dopustil a za něž mu bylo uloženo správní vyhoštění. Žalovaná proto nemusela za tímto účelem doplnit dokazování. Skutečnost, že žalobce nedodržel povinnost pobývat na území pouze s oprávněním k pobytu, byla bez dalšího a bez jakýchkoliv pochyb zřejmá již z rozhodnutí krajského ředitelství. V posuzované věci je přitom nesporné, že žalobce na území ČR pobýval neoprávněně v období od 18. 12. 2020 do svého zadržení cizineckou policií dne 1. 3. 2022.
34. Situace žalobce je specifická v souvislosti s válkou probíhající v jeho zemi původu. Tuto skutečnost a s tím související hrozbu pro žalobce správní orgány neopomněly, ale řádně ji promítly do závěru, že v posuzované věci existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců (v tomto se nyní posuzovaná věc podstatně liší od případů, kdy bylo občanům Ukrajiny uloženo správní vyhoštění ještě před vypuknutím konfliktu na Ukrajině a kdy Nejvyšší správní soud shledal, že by bylo neefektivní odkazovat žalobce na nové řízení, v němž by bylo vydáno nové závazné stanovisko zohledňující aktuální situaci, a proto rozhodnutí o správním vyhoštění zrušil a vrátil k dalšímu řízení, v němž má být vyžádáno aktuální závazné stanovisko, viz např. rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2022, č. j. 10 Azs 107/2022-35, bod 15; v nyní posuzované věci však již bylo vydáno závazné stanovisko zohledňující aktuální situaci na Ukrajině).
35. Existence důvodů znemožňujících vycestování však neznamená, že by nebylo možné vydat

rozhodnutí o správním vyhoštění. V rozsudku ze dne 30. 9. 2015, č. j. 7 As 206/2015-36, Nejvyšší správní soud potvrdil, že „zákon zcela explicitně počítá s tím, že i v případě, že vycestování cizince není možné, je vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, v němž se tato skutečnost toliko uvede“. Tímto ustanovením je § 120a odst. 4 zákona o pobytu cizinců, podle kterého platí, že není-li vycestování cizince možné právě z důvodů uvedených v § 179 zákona o pobytu cizinců, policie tuto skutečnost uvede v rozhodnutí o správním vyhoštění a ministerstvo cizinci udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 3 uvedeného zákona.

36. Překážka vycestování v podobě některého z důvodů stanovených v § 179 zákona o pobytu cizinců nemusí být trvalého charakteru, zákon o pobytu cizinců proto počítá s tím, že rozhodnutí o správním vyhoštění není po určitou dobu (do odpadnutí překážky) vykonatelné. Doba, po kterou není rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné, se pak nezapočítává do doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie (§ 118 odst. 4 zákona o pobytu cizinců). Pominou-li důvody znemožňující cizinci vycestování, policie vydá nové rozhodnutí pouze ve věci stanovení nové lhůty k vycestování podle zvláštního právního předpisu po vyžádání a na základě nového závazného stanoviska ministerstva (§ 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců).
37. Zákon rovněž počítá se situací, kdy důvody znemožňující vycestování jsou natolik dlouhodobé, že již není odůvodněné na správním vyhoštění trvat. Podle § 120 odst. 9 zákona o pobytu cizinců platnost rozhodnutí o správním vyhoštění zaniká, není-li vycestování cizince možné a ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění uplynula doba rovnající se pětinasobku doby pro omezení vstupu na území stanovené v tomto rozhodnutí. Tato doba v případě žalobce dosud neuplynula, nicméně s ohledem na skutečnost, že mu byl uložen zákaz vstupu pouze na 1 rok, pak v případě, že by nadále přetrvával důvod znemožňující vycestování ve smyslu § 179, zanikne platnost rozhodnutí o jeho vyhoštění *ex lege* uplynutím pěti let od dne nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění.
38. Zákon předpokládá také další případy zániku platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Je tomu tak v případě, že byl cizinci udělen azyl (§ 120 odst. 7 zákona o pobytu cizinců) nebo při splnění dalších zákonných podmínek v případech, kdy byla cizinci udělena doplňková ochrana nebo dlouhodobý pobyt za účelem strpění (viz § 120 odst. 8 zákona o pobytu cizinců, který stanoví i bližší podmínky). Tato ustanovení se však na žalobce nevztahují. Žalobci sice bylo uděleno vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců, to je však odlišným institutem od dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu, o němž hovoří § 120 odst. 8 uvedeného zákona. Dlouhodobý pobyt za účelem strpění pobytu je upraven v § 43 zákona o pobytu cizinců a nelze jej zaměňovat s vízem za účelem strpění pobytu podle § 33 téhož zákona.
39. Ze zákona o pobytu cizinců je tedy zřejmé, že výslovně upravuje konkrétní situace, kdy platnost rozhodnutí o správním vyhoštění zaniká *ex lege*. Z toho lze *a contrario* dovodit, že jiné, zákonem nepředvídané situace zánik platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění nezpůsobují. V případě žalobce nenastala situace, která by měla za následek zánik platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění.
40. Postup, kterého se žalobce dovolává, tedy že je při vydání určitého typu pobytového oprávnění řízení o správním vyhoštění zastaveno, zákon o pobytu zná, ale opět se jedná o jiný případ, než který by bylo možno spojit se skutkovými okolnostmi posuzované věci. Podle § 119a odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „[r]ozhodnutí o správním vyhoštění

podle § 119 nelze vykonat, jde-li o cizince, který požádal o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území nebo mu takové povolení bylo vydáno; řízení o správním vyhoštění, které nebylo ukončeno před vydáním povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území, policie zastaví“. Institut „povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území“ je upraven v § 42e zákona o pobytu cizinců a jedná se o velmi specifický typ pobytového oprávnění, který je vydáván cizinci, který je pravděpodobnou obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo osobou, pro kterou bylo organizováno anebo umožněno nedovolené překročení státní hranice, nebo osobou, které bylo napomáháno k neoprávněnému pobytu na území, jejíž svědectví je významné pro odhalení pachatele nebo organizované skupiny zabývající se organizováním anebo umožněním nedovoleného překročení státní hranice nebo napomáháním k neoprávněnému pobytu na území.

41. V případě udělení víza za účelem strpění zákon o pobytu cizinců obdobný postup nepředpokládá. Žalovaná proto nepochybila, pokud poté, kdy bylo žalobci uděleno vízum za účelem strpění, rozhodnutí krajského ředitelství nezrušila a řízení nezastavila. Pro takový postup nedává zákon o pobytu cizinců žádný podklad a s udělením víza za účelem strpění nespojuje žádný právní následek, který by měl dopad na vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobci nelze přisvědčit, že by udělením víza za účelem strpění odpadl předmět řízení o správním vyhoštění. Předcházející neoprávněný pobyt žalobce tím není nijak zhojen a nedošlo k „zániku odpovědnosti“ za protiprávní jednání, jak žalobce tvrdil. Udělení víza za účelem strpění působí pouze do budoucna a je naopak pravidelným důsledkem situací, kdy je rozhodnutí o správním vyhoštění vydáno, ale je shledána existence důvodů znemožňujících vycestování (srov. výše citovaný § 120a odst. 4 zákona o pobytu cizinců). Jinými slovy, udělení víza za účelem strpění pobytu není překážkou uložení správního vyhoštění, ale je naopak jeho důsledkem, jsou-li zároveň shledány důvody podle § 179 zákona o pobytu cizinců.
42. Z obdobných důvodů nelze žalobci přisvědčit, že mělo krajské ředitelství řízení přerušit a vyčkat vyřízení žádosti žalobce o vízum za účelem strpění pobytu. Přerušování řízení by mělo smysl pouze tehdy, pokud by kladné rozhodnutí o žádosti mohlo mít vliv na výrok rozhodnutí o správním vyhoštění. Tak tomu však v případě udělení víza za účelem strpění pobytu není, jak soud výše podrobně vysvětlil.
43. Žalobce dále namítá, že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné a postrádá oporu v provedeném dokazování, zejm. pokud tvrdí, že žalobce nečinil kroky k legalizaci pobytu. Žalovaná však netvrdila, že žalobce nečinil vůbec žádné kroky k legalizaci pobytu, ale vytkla mu, že po skončení jeho posledního povoleného pobytu si jej neprodloužil a o svůj pobytový status se nezajímal. Tento závěr má oporu ve správním spisu, ze kterého plyne, že povolení žalobce k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání skončilo ke dni 2. 3. 2018, řízení o změně zaměstnavatele bylo zastaveno dne 22. 10. 2020 a rozhodnutí o zastavení řízení nabylo právní moci dne 17. 11. 2020. Poté již žalobce nečinil žádné kroky k tomu, aby si zajistil oprávnění k pobytu. O vízum za účelem strpění požádal až po cca 15 měsících a navíc poté, kdy byl zadržen hlídkou cizinecké policie a bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění. Snahu o legalizaci pobytového statusu až pod hrozbou správního vyhoštění nelze považovat za „polehčující okolnost“, tedy okolnost, která by měla svědčit ve prospěch nižší doby zákazu vstupu.
44. Ostatně doba zákazu vstupu byla žalobci stanovena pouze v délce 1 roku, což je při spodní hranici zákonného rozpětí, neboť zákaz vstupu uložený z důvodu podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců může být uložen až na pět let. Z rozhodnutí

krajského ředitelství i rozhodnutí žalované je zřejmé, že při určení délky zákazu vstupu hodnotily okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce a svou úvahu přezkoumatelně odůvodnily. Žalobce nevznesl žádné konkrétní argumenty, které by svědčily o tom, že délka zákazu vstupu byla stanovena nepřiměřeně. K požadavku žalobce, aby soud upustil od uložení trestu z důvodu jeho nepřiměřené výše, nezbyvá než zopakovat, že řízení o správním vyhoštění nemá sankční povahu, a proto soud nemůže uplatnit moderační právo podle § 78 odst. 2 s. ř. s., k jehož využití žalobcův požadavek pravděpodobně směřoval.

45. Žalobce dále namítá, že obě blanketní odvolání v určené lhůtě doplnil, ale žalovaná se podle něj nevypořádala se všemi argumenty, zejména se skutečností, že došlo k zániku odpovědnosti před vydáním rozhodnutí. K této námitce soud předně podotýká, že z napadeného rozhodnutí neplyne, že by žalovaná považovala odvolání žalobce za nedoplněné. Hovořila pouze „o *blanketních námitkách porušení správního řádu*“. V odvolání přitom žalobce skutečně bez bližší argumentace namítal překročení diskreční pravomoci, odchýlení se od rozhodovací praxe a nedostatečnou individualizaci rozhodnutí. Takové námitky nelze označit jinak než jako blanketní, neboť nejsou nijak navázány na konkrétní okolnosti posuzované věci. Žalované proto nelze vytýkat, že se jimi blíže nezabývala. Ostatně obdobně „blanketně“ žalobce uvedl v úvodu žaloby výčet některých ustanovení správního řádu. Pouhý výčet zákonných ustanovení však nesplňuje požadavky na řádně uplatněný žalobní bod. V této souvislosti lze proto připomenout rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, podle kterého je žalobce „*povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti*“. Nemůže se přitom jednat pouze o typovou charakteristiku určitých „obvyklých“ nezákonností (srov. též rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).
46. K námitce „zániku odpovědnosti“ před vydáním rozhodnutí se soud již vyjádřil výše (viz body 39 až 41), je proto zřejmé, že žalovaná se nemusela a ani nemohla vyjádřit k „zániku odpovědnosti“, neboť v posuzované věci nenastala žádná skutečnost, s níž by byl takový následek spojen. Jiné konkrétní argumenty, které měla žalovaná údajně opomenout, žalobce neupřesnil a soud v tomto ohledu žádné nedostatky napadených rozhodnutí neshledal.
47. V posledním okruhu námitek žalobce namítá, že žalovaná v rozporu s § 90 odst. 1 a 3 správního řádu jeho odvolání fakticky zamítla a výrok rozhodnutí o správním vyhoštění změnila k jeho tíži. Ani tomuto tvrzení soud nepřisvědčil. Podle změněného výroku není žalobcovo vycestování možné podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, se stanoví podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy uplyne doba k vycestování, která bude stanovena postupem podle § 120a odst. 5 téhož zákona. Žalovaná v napadeném rozhodnutí upřesnila výrok rozhodnutí tak, aby explicitně vyjadřoval důsledky plynoucí přímo ze zákona o pobytu cizinců (srov. výše body 35 a 36). Zároveň toto upřesnění nemohlo být pro žalobce překvapivé, neboť již krajské ředitelství (byť pouze v odůvodnění) uvedlo, že rozhodnutí o správním vyhoštění nebude vykonáno až do odpadnutí překážky k vycestování spočívající v probíhajícím ozbrojeném konfliktu na Ukrajině a poté bude na základě nového závazného stanoviska ministerstva žalobci stanovena nová lhůta k vycestování. Žalobci tak nebyla upřena možnost vznést v tomto

směru odvolací námitky, což však neučinil.

48. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že neshledal napadené rozhodnutí ve věci uložení správního vyhoštění nezákonným. Z téhož důvodu plně ob stojí i rozhodnutí žalované týkající se povinnosti uhradit náklady řízení, neboť žalobce odvozoval nezákonnost tohoto rozhodnutí pouze od tvrzené nezákonnosti rozhodnutí ve věci správního vyhoštění.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

49. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
50. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 5. ledna 2023

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně